

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Синиця Н.А.

здобувач,

Житомирський національний агроекологічний університет

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В сучасному суспільстві важливого значення набувають економне використання природних ресурсів, скорочення шкідливих викидів в атмосферу та ефективне використання електричної і теплової енергії.

Наша країна задовольняє свої потреби в енергоресурсах за рахунок власного видобутку приблизно на 45%. Основна проблема полягає в тому, що дуже низька ефективність використання паливно-енергетичних ресурсів. Така ситуація в країні є наслідком деформованої структури виробництва і енергоспоживання, використання застарілих виробничих енергетичних фондів, повільного впровадження енергозберігаючих заходів, технологій та інше.

Головним завданням для нашої держави на сучасному етапі її розвитку є необхідність підвищення рівня енергетичної безпеки країни. Залежність економіки держави від імпортних енергоресурсів являється менш цікавим напрямом, ніж збільшення обсягів власного видобутку енергетичних ресурсів. Енергозбереження є самим дешевим джерелом задоволення потреб господарського комплексу в енергоносіях. Адже питомі капітальні витрати на енергозбереження набагато нижче витрат на збільшення видобутку і виробництва енергоносіїв [3, с. 97].

Енергетичні проблеми існують не тільки в Україні, а й в усьому світі. Запаси нафти і газу не безмежні, тому зараз серйозно вивчаються широкі можливості використання нетрадиційних ресурсів енергії. Постійні кризові явища змушують країни більш раціонально використовувати природні ресурси, зменшувати їх імпорт за рахунок ефективного впровадження новітніх технологій, відповідних законів та контролю за їх реалізацією.

Великі компанії мають в своїй структурі підрозділи, що займаються альтернативними джерелами енергії. Чималі можливості енергозбереження у виробництві теплової енергії. Вона дешевше, екологічно менш шкідлива і капітальні витрати менші, ніж при будівництві великих електростанцій. Екологічно безпечним паливом для виробництва теплової енергії є солома. Біогазові установки, крім виробництва енергії, мають також екологічним (утилізація відходів тваринництва) і економічним (виробництво органічних добрив) ефектом. Також до нетрадиційних джерел енергії ставляться вітрова, геотермальна і енергія малих річок [2, с. 102].

На даний час в Україні розроблена та впровадження в дію енергетична стратегія до 2030 року. Це головна державна програма, яка вказує найбільш

ефективні шляхи розвитку енергетичного комплексу. Вона передбачає збільшення виробництва і споживання власного вугілля в Україні в 2,2 рази з одночасним зменшенням споживання газу: спочатку на 10 млрд куб. м, а в подальшому – на третину. Також ця стратегія описує кілька шляхів задоволення енергетичного голоду [4, с. 14]:

по-перше – збільшувати власний видобуток нафти, газу, вугілля, використовуючи найсучасніші технології;

по-друге – впроваджувати енергозберігаючі технології;

по-третє – активно використовувати відновлювальні та нетрадиційні джерела енергії.

Однак Україна не може діяти в усіх напрямках. Головним пріоритетом реалізації політики енергозбереження в країні є досягнення максимальної ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів при існуючій структурі промислового виробництва і поліпшення екологічної ситуації країни.

Досвід європейських країн свідчить, що інвестиції в розвиток енергоефективних технологій можуть надати поштовх для інноваційного розвитку держави. У той час як країни Євросоюзу шукають резерви для економічного розвитку, Україна має всі можливості для цього [1, с. 9].

Політика економічного використання енергоресурсів має стати пріоритетом в розвитку держави. Для цього потрібно запровадити дієві ринкові механізми стимулювання енергозбереження для всіх споживачів.

Основними напрямками енергозбереження є:

зменшення споживання імпортованих енергоносіїв;

впровадження новітніх енергозберігаючих, екологічно чистих технологій, більш ефективного обладнання та приладів, удосконалення існуючих;

модернізація систем теплопостачання;

використання нетрадиційних і поновлюваних джерел енергії;

впровадження технологій електроопалення;

популяризація енергозбереження.

Список використаних джерел:

1. Діак І. В. Енергозбереження: реалії сьогодення / І. В. Діак // Дзеркало тижня. – № 21(700). – 2008. – С. 9.

2. Некоторые аспекты реализации политики энергосбережения в Украине: Монография / Макогон Ю. В., Куденко Г. Е., Кадермеева Д. С. и др.; Под ред. Ю. В. Макогона. – Донецк: ДонНТУ – ДонФНИСИ, 2006. – 200 с.

3. Сердюк Т. В. Організаційно-економічний механізм енергозбереження в промисловості / Т. В. Сердюк / Вінницький національний технічний ун-т. – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2005. – 154 с.

4. Сінгуцький О. В. Сучасні проблеми впровадження енергозбереження в Україні // Економіка та підприємництво – 2014 р. – № 2(77) – С. 14-16.